

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 18P/41/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823231521
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2024:5823231521.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo sudkyňou Mgr. Ivetou Bebejovou v právnej veci manželky - navrhovateľky: A. B., C. D., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom E. XXX, proti manželovi: F. B., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom E. XXX, v konaní o návrhu na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu: G. B., nar. XX.XX.XXXX, na čas po rozvode, maloleté dieťa v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo navrhovateľky - manželky A. B., C. D. a manžela F. B. uzavretú dňa XX.XX.XXXX v H., zapísanú v knihe manželstiev F. I. J., vo zväzku X, ročník XXXX, na str. XXX, pod por. č. X r o z v á d z a .

II. Súd s c h v a ľ u j e dohodu rodičov uzavretú na pojednávaní dňa 02.01.2024 v tomto znení:

Maloletý G. B., nar. XX.XX.XXXX, sa na čas po rozvode zveruje do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia s ú o p r á v n e n í maloletého G. zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec F. B. sa z a v ä z u j e platiť na výživu mal. G. sumou 300,- EUR mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. dieťaťa, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

K. L.: F. M. N. O. L. P. M. B. Q. N. _____ 1/ Návrhom doručeným na tunajší súd dňa 21.08.2023 navrhovateľka žiadala, aby súd rozviedol jej manželstvo s manželom F. B., nar. XX.XX.XXXX a aby maloletého G., nar. XX.XX.XXXX zveril do jej osobnej starostlivosti s tým, že otec bude prispievať na výživu maloletého sumou 300,- EUR mesačne a styk otca sa ponechá na dohode rodičov.

2/ Návrh odôvodnila tým, že s manželom sa zoznámili v roku XXXX. V januári v roku XXXX uzavreli manželstvo. V tom istom roku 26.7. sa im narodil syn J.. V roku 2005 sa im narodil druhý syn F. a v roku 2012 syn G.. Problémy v manželstve začali, keď manžel začal popíjať alkohol. Vždy si rád vypil, ale častejšie pitie až nakoniec permanentné pitie alkoholu začalo okolo roku 2015. Od roku 2019 už bolo spolužitie s ním neúnosné. Vždy keď manžel príde z turnusu zo zahraničia vyvoláva nezmyselné hádky. Len aby našiel zámienku ju fyzicky napadnúť a aby mal dôvod si vypiť alkohol, ako on hovorí na ukľudnenie. Keď pije je výbušný a agresívny. Posledný rok ju často fyzicky napáda, naháňa ju po dome a vyhráža sa jej smrťou, má z neho strach. Keď mu nestihne ujsť, udrie ju päťou alebo ju hodí o stenu alebo o zem. Nálady sa mu stále menia. Niekedy je úplne v pohode, atmosféra doma je dobrá a naraz nájde nejaký nezmyselný dôvod a začne vrieskať a fyzicky ju napádať a ona sa snaží len brániť.

Potom si ide kúpiť fľašku a začne piť alkohol. Takto sa to ťahá potom niekedy aj týždeň, niekedy aj 2-3 týždne v kuse. Vtedy len pije, spí, zvracia. Takto ho vidia aj deti a aj maloletý syn, ktorý je tiež často svedkom jeho útokov na ňu, čo nie je dobré pre jeho zdravý, najmä psychický vývin. Keď manžel pije alkohol, má zrejme aj nejaké vidiny, niekoho vraj vidí v izbe s kým sa háda celé noci. Vykrikuje, nenechá ju ani s deťmi sa vyspať. Keď sa to už nedá vydržať, odíde so G. a niekedy aj s F. z domu a idú spať k manželovej mame alebo k jej rodičom alebo do J. do bytu. Vtedy jej vypisuje SMS, kde jej nadáva. Vulgárne jej často nadáva aj pred deťmi. Keďže jeho správanie bolo neúnosné, pričom dňa 15.07.2023 ju opäť fyzicky napadol, musela privolať hliadku polície, pričom policajť ho vykázal z ich spoločného obydliia. Následne dňa 24.07.2023 navštívila Intervenčné centrum v F. O. v tiesni, ktoré pomáha obetiam domáceho násillia a podala na súd návrh na vydanie neodkladného opatrenia na zákaz manžela vstúpiť do domu, kde býva spolu s deťmi a na zákaz priblíženia a kontaktovania. Otec má vzťah s deťmi taký priemerný. S J. a F. sa moc nemusia, nakoľko synovia jeho konanie a správanie odcudzujú. Ale keď je triezvy, tak sa všetci snažia medzi sebou vychádzať. Keď však pije alkohol, tak ho nechcú deti ani vidieť. Neberie na nich ohľad keď pije, že ráno idú do školy a celú noc dokáže vykrikovať. Na druhej strane, keď je triezvy sa snaží. Chodí do práce a zarába peniaze. Stavajú aj dom, že niekedy bude pre niektorého syna. Ale keď pije, to im povykrikuje, že im nič nedá a že ten dom predá, aby mal peniaze na dôchodok. Vtedy mu deti povedali, že od neho nič nechcú, že nech si všetko nechá. Manžel pracuje ako stavbár vo Švajčiarsku. Jeho mesačný príjem sa hýbe v rozmedzí medzi 4000-5000,- EUR. Jej mesačný príjem je okolo 1800,- EUR a pracuje ako kadernička. Má vlastný salón. Náklady na deti a domácnosť má asi okolo 1200,- EUR na stravu, oblečenie, lieky, výlety pre maloletého a jej odvody a nájomné. Návrh podala z dôvodu dlhodobejšieho násillia a vyhrožok, zo strany manžela. Ďalšie spolužitie s ním nie je možné, nakoľko sa ich vzťah a vzájomná dôvera násilníckym správaním partnera vážne narušili, pričom manželské spolužitie nie je možné z týchto dôvodov už obnoviť. Výživné navrhla určiť vzhľadom na manželov príjem s prihliadnutím na to, že dieťa sa má podieľať na životnej úrovni rodičov v sume 300,- EUR mesačne. Chce, aby sa maloletý stretával s otcom a budoval si s ním vzťah a myslí, že na styku s maloletým sa s octom vedia dohodnúť.

3/ Uznesením zo dňa 18.09.2023 pod č.k. 18P/41/2023-28 súd ustanovil za opatrovníka maloletému dieťaťu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo.

4/ Manžel vo svojom vyjadrení zo dňa 22.10.2023, ktoré doručil prostredníctvom e-mailu dňa 23.10.2023, nesúhlasil s rozvodom. Uviedol, že vôbec nemá v úmysle, aby sa tu pred súdom vzájomne obviňovali kto je horší. Chyby majú obidvaja. Dôvodom je, že manželka niektoré skutočnosti, ktoré uviedla z veľkej časti zveličila, často sa správa tak ako opísala jeho. Prežili a stále prežívajú veľmi ťažké obdobie ako je korona, vojna na Ukrajine, ktoré ešte stále trvá, veľká zdražovanie a do toho začali stavať dom, čo sa negatívne podpísalo na ich psychikách. Už to finančne nezvládal a často robil chyby v správaní a v riešení problémov, aj keď čím viac sa snažil ich odstraňovať, tak tým bolo horšie. O sebe si myslí, že je veľmi citlivý človek, neraz si poplakal preto ako to medzi nimi je a na druhej strane je veľmi impulzívny. Manželka vie byť niekedy úžasná žena len škoda, že iba niekedy. Keď je niekedy nervózny, tak ho vie rýchlo ukludniť a toto na nej miluje najviac len škoda, že toto nevyužije vždy keď si to situácia vyžaduje, ale naopak často vyhocuje situáciu a provokuje aj keď veľmi dobre vie ako to dopadne. Potom to napätie drží aj týždeň, aj dva a on to potom psychicky nezvláda a ona to dobre vie. Najväčším problémom hádok je, čo si myslí, veľmi zlá komunikácia medzi nimi a nepravdivé obviňovania zo strany manželky, ako napr. že ho vyhodili dva krát z práce pre alkohol alebo že si dal dom napísať iba na seba a podobné nezmysly. Keď je doma, čo nebýva často tak manželka sa mu vôbec nevenuje a väčšinu času trávi na mobile a toto mu na nej vadí najviac. Vadí mu strašne, že nepoužíva v rodine zásady spoločenského správania sa ako je pozdrav, popriať dobrú noc, dobré ráno, dobrú chuť atď.. Keby odstránili obidvaja tie najväčšie chyby tak si myslí, že by mohli ešte byť spolu šťastní. Veľkým problémom tohto návrhu na rozvod je maloletý syn G., ktorý ich veľmi ľúbi. So staršími synmi má dobrý, dá sa povedať, že kamarátsky vzťah a aj oni sú proti tomuto návrhu. Toto manželstvo, čo si myslí, je zachrániteľné v prípade zmeny správania sa k sebe ich obidvoch. Nevážili si jeden druhého a preto teraz sú tam kde sú. Celý život sa snažil a obetoval ho pre rodinu prácou v zahraničí, chcel aby sa mali lepšie a je mu veľmi ľúto čo sa momentálne deje. Týmto sa chce ospravedlniť manželke za všetko to zlé, čo jej urobil a prosí o odpustenie. Rodinu veľmi ľúbi a urobí všetko preto, aby ju zachránil a boli zase spolu. Navrhol súdu, aby manželstvo nerozvedol a nariadil, ak to je možné, už ním navrhované a zamietnuté manželkou, manželskú poradňu.

5/ Súd konal a rozhodol dňa 02.01.2024 za účasti manželov a opatrovníka. Manželka vo výpovedi zotrvala na návrhu a doplnila, že doma už bola situácia dlhé roky zlá. Manžel často popíjal a toto sa

stupňovalo, bol dvakrát aj na protialkoholickú liečbu (PAL), ale nevydržal abstinovať. V rodine bola už neúnosná situácia, manžel keď si vypil, tak nadával. U nich doma už boli nadávky bežné. Posledný rok sa to veľmi zhoršilo, podľa nej to už dosiahlo strop, ak by nebola podala návrh na rozvod a nevolala políciu v júli, tak by to asi skončilo tragicky. Manžel ju aj napádal, napríklad hodil do nej vajce do hlavy, bez príčiny. Môže opísať tiež situáciu, že boli doma, bol u nich aj synovec, nebol konflikt, manžel ležal na gauči, oni jedli pizzu. Manžel vstal prišiel k stolu, zobral pizzu a hodil jej ju o hlavu. Deti boli z toho nahnevané. Synovec nechápal, čo sa deje. Aj deti už reagovali na otca vulgárne. V minulom roku sa stalo, že ju naháňal po dome, aj ju sácal, hodil ju o stenu. Ona to už ďalej takto nechcela znášať. Po vykázaní z domácnosti manžel, keď prišiel z práce, tak býval u jeho matky, ale vie, že pokračoval v pití. Jeho matka tiež už nesúhlasila, aby tam býval. Vôbec jej nepomáhal. V októbri minulého roku, ho chytila polícia, keď mal vypité a zobrali mu znova vodičský preukaz, dohovárali mu aj príbuzní, aby nepil, že ešte niečo spraví, že nemôže šoférovať opitý. Na štedrý deň bol pred domom, predtým prespával v aute a deti jej hrali na city a poprosili ju, aby ho pustili na štedrovečernú večeru. Od 24.12. je doma, spáva na gauči, zatiaľ to správanie je v poriadku, nepije, avšak už manželovi neverí, lebo aj v minulosti nevydržal nepiť a pokiaľ aj abstinoval bola v domácnosti nervozita, hádky. Už nechce s ním obnoviť spolužitie. Od odchodu manžela z domácnosti v júli, manžel na deti finančne neprispieval, ani nekupoval veci. S deťmi má však v celku dobrý vzťah, pokiaľ nepil, tak bol dobrý otec. Ako spolu nebývajú, tak G. zobral na výlety, napr. do Meanderparku, Kinderlandu. Nie je proti stretávaniu otca so G., keď príde z práce vo G., môže si ho zobrať aj na týždeň, pokiaľ nebude piť. Na G. má bežné výdavky, je v 5. ročníku ZŠ, hrá futbal za A., tam ho vozí, alebo jej rodičia, členské sa neplatí. Chodí ku psychologičke, lebo to odporučila škola kvôli jeho správaniu. Má príjem z podnikania v čistom okolo 2000,- EUR mesačne. Čo sa týka spoločných výdavkov, tak manžel v domácnosti platil a platí mesačné poplatky za elektrinu, vodu, internet, poisťné. Manžel robí na turnusy, posledne robí vo G., tri – štyri týždne robia, týždeň má voľno. V čase poslneného spolužitia, ak bol doma z práce, tak sa nestalo, že by ten týždeň bol triezvy, že by nepil.

6/ Manžel na pojednávaní dňa 02.01.2024 súhlasil, v prípade rozvodu, s návrhom manželky na úpravu starostlivosti o syna G., aj s navrhnutou výškou výživného. Uviedol, že platil aj určité výdavky na syna. Doplnil, že pracuje dlhý čas v zahraničí a doma vzťahy neboli dobré. Priznáva, že sa správal skratovo, pretože, keď prišiel domov, tak necítil, že by mala z toho radosť, nikdy ho doma neprivítali, doma manželka nevedla deti k slušnému správaniu. U nich vôbec nebolo bežné, že by sa k sebe slušne správali, pozdravili, poďakovali. Riešil toto často skratovo, tak, že si aj vypil, ale domov z práce nikdy neprišiel opitý. Bol aj na liečení, nariadenom aj dobrovoľnom, ale doma sa to nezlepšilo, stále bola zlá atmosféra. Je pravdou, že v októbri tohto roku šoféroval pod vplyvom a zobrali mu vodičák. Ako bol vykázaný z domácnosti, tak sa po 14 dňoch vrátil zo zahraničia domov, lebo nevedel, že manželka podala návrh na súd. Má elektronickú schránku, ale nevedel, že súd rozhodol, že sa nemôže vrátiť domov, keď sa vrátil, tak manželka ho ignorovala, nechcela sa s ním rozprávať a zavolała políciu a musel z domu odísť. Býval u mami, ale tam už nechce bývať. Pracuje v zahraničí a predložil výplatné pásky od 9/2023. V 12/2023 bol príjem nižší, lebo tam mu zrazili nejakú daň. V zahraničí platí za ubytovanie 750,- EUR, hradí si zdravotné poisťenie doteraz vo výške 240,- EUR mesačne, od nového roka vo výške 256,-EUR mesačne. Zatiaľ platil všetky mesačné poplatky za dom, teda elektriku, vodné, poisťenie domácnosti. Tiež si platí svoje poisťenie v Kooperative vo výške 199,69 EUR ročne a platí poisťné aj G. vo výške 220,50 EUR ročne. Výdavky má na cestovnom do práce, čo vychádza okolo 300,- EUR mesačne. Staršiemu synovi, ktorý študuje dáva darčeky, keď má sviatok, tiež na Vianoce a tiež keď potrebuje peniaze a pýta si, tak mu dá.

7/ Rodičia pre prípad rozvodu uzavreli dohodu rodičov v znení uvedenom vo výroku rozsudku.

8/ Opatrovník na pojednávaní súhlasil s uzavretou rodičovskou dohodou pre prípad rozvodu. Vo svojej správe zo dňa 02.11.2023 uviedol, že rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti od júla 2023. Maloletý býva so svojou matkou na adrese E. XXX, v rodinnom dome spolu so staršími deťmi rodičov B.. Otec maloletého býva v rodinnom dome na adrese E. XXX. Sociálne šetrenie vykonali na adrese E. XXX. Zo šetrenie vyplynulo, že domácnosť matky je zariadená a prispôsobená potrebám členov rodiny, udržiavaná v čistote a poriadku. Dieťa má vytvorené vhodné podmienky na pokojný spánok, priestor na učenie a trávenie voľného času. Na adrese bydliska otca nebolo možné vykonať šetrenie nakoľko otec sa z pracovných dôvodov zdržiava mimo územia Slovenskej republiky, vo G.. Matka maloletého trvá na svojom podanom návrhu a otec malého sa prostredníctvom osobného kontaktu vyjadril, že nesúhlasí s podaným návrhom. Matka maloletého v súčasnosti zabezpečuje celodennú starostlivosť o maloletého G.. Matka pracuje v kaderníckom salóne A. v A., ktorý je v jej vlastníctve s mesačným

príjmom cca 2000eur. Otec s podaním návrhom nesúhlasí. Otec sa vyjadril na osobnom pohovore, že pracuje vo G. pre firmu eberle + partner ag metall – und stahlbau montážne práce s mesačným príjmom cca 5600-5700eur, na nepravidelnú pracovnú činnosť. Malol. G. navštevuje 5. ročník ZŠ E., prosperuje dobre. Maloletý je v evidencii obvodného lekára F. A., navštevuje psychologičku F. J., správa sa slušne voči rodičom. Vo voľnom čase hráva futbal v A., chodíva na ihrisko. Maloletý voľný čas trávi aj s otcom, chodievajú spoločne na kúpalisko, do Kinderlandu. Matka uviedla, že maloletý má rád ocina.

9/ Okrem výsluchu účastníkov konania a vyjadrenia opatrovníka, súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so sobášnym listom účastníkov, s rodným listom maloletého dieťaťa narodeného z manželstva, s potvrdením o telefonickom oznámení manželky na OO PZ v Trstenej, s návrhom manželky na nariadenie neodkladného opatrenia, s uznesením Okresného súdu Námestovo č.k. 13C/82/2023-162, s potvrdeniami ÚPSVaR Námestovo a Sociálnej poisťovne Námestovo na manželov, s výpismi z LV, s faktúrami o úhrade internetu, elektriny, výplatnými páskami otca za mesiace september – december 2023, faktúrami doloženými otcom a s ďalšími listinnými dôkazmi založenými v spise.

10/ Vykonaným dokazovaním bol zistený nasledovný skutkový stav:

Manželia uzavreli po viacročnej známosti manželstvo XX.XX.XXXX v H. a toto je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu J. vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom X. Z manželstva pochádzajú dve plnoleté deti: F. a J. a jedno maloleté dieťa: G., nar. XX.XX.XXXX. U oboch manželov ide o prvé manželstvo, manželia sú štátni občania SR, a posledné spoločné bydlisko mali v E., čím je daná miestna príslušnosť tunajšieho súdu pre konanie.

11/ Manželka je živnostníčka, podniká od roku 2021 a prevádzkuje kaderníctvo. Vo vyjadrení pri šetrení opatrovníkom a zhodne aj vo výpovedi na pojednávaní uviedla výšku svojho mesačného príjmu z podnikania 2000,- EUR.

12/ Manžel má pozastavenú podnikateľskú činnosť v odbore stavebných prác. Pracuje v zahraničí, vo G., vykonáva stavebné práce, v súčasnosti pre zamestnávateľa eberle+partner ag metall – und stahlbau, pričom vychádzajúc z predložených výplatných pások zarobil za mesiace 9-11/2023 v priemere príjem vo výške 5537,77 CHF v čistom. V zahraničí si hradí mesačnú platbu za ubytovanie 750,- CHF, odvody do zdravotnej poisťovne 241,80 CHF, cestovné výdavky do práce v zahraničí uviedol vo výške 300,- EUR mesačne. Zatiaľ hradí platby za energie spotrebované v rodinnom dome, ktorý je v BSM manželov a v ktorom žije manželka.

13/ Manželia majú dve vyživovacie povinnosti voči plnoletému synovi F., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je t.č. študentom štvrtého ročníka R. Q. G. K. a voči mal. G., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je t.č. žiakom piateho ročníka H. E.. Otec detí je v súčasnosti poberateľom prídavku na deti spolu vo výške 120,- EUR mesačne.

14/ Podľa § 18 ZoR, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

15/ Podľa § 23 ZoR, ods.:

1/ Súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

2/ Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvoze na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoze vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

3/ Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

16/ Na základe vykonaného dokazovania súd manželstvo účastníkov rozviedol, nakoľko mal preukázaný kvalifikovaný rozvrat vzťahu medzi nimi tak, ako ho predpokladá úprava v § 23 ods. 1 ZoR. Manželstvo dlhodobo neplní svoj účel. Manželia nežili v spoločnej od júla 2023, kedy bol manžel vykázaný z domácnosti políciou pre napádanie svojej manželky. Dôvodom ukončenia spolužitia nebol tento jednorazový konflikt, ale predchádzali mu dlhodobo narušené manželské vzťahy prejavujúce sa hádkami, vyhrážkami, vulgárnym vyjadrovaním. Hlavnou príčinou konfliktov, odcudzenia vo vzťahu a nedostatku vzájomnej tolerancie a dôvery, je podľa názoru súdu, dlhodobé neprimerané požívanie

alkoholu manželom, pod vplyvom ktorého sa správal agresívne, nepredvídateľne. Napriek jeho absolvovaniu PAL v minulosti, manžel nedokázal trvale abstinovať a konflikty pretrvávali. Od Vianoc 2023 manželka umožnila manželovi jeho návrat do spoločného rodinného domu, ale len z dôvodu, že manžel nemal kam ísť, avšak nedošlo k pozitívnej zmene vo vzťahu a k obnoveniu manželského spolužitia a vzhľadom na nemenné stanovisko manželky nie je ani predpoklad obnovy funkcií manželstva, ktoré okrem ekonomickej funkcie má plniť aj ďalšie založené na citovej náklonnosti, dôvere, tolerancii, čo v manželstve absentuje. Preto súd vyhovel návrhu manželky a nefunkčné manželstvo účastníkov rozviedol. Záujem manžela na zachovaní manželstva súd hodnotí ako formálny, nakoľko od júla 2023 mal časový priestor presvedčiť manželku a deti, že mu na rodine záleží, zmeniť spôsob svojho života, pričom z výpovedí účastníkov nebolo zistené, že by reálne robil určité kroky pre záchranu manželstva, práve naopak bolo uvedené a manželom potvrdené, že v čase po vykázaní z domácnosti viedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu v dôsledku čoho mu bol odňatý vodičský preukaz.

17/ Podľa § 24 ZoR:

(1) V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

(2) Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o spoločnú osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem a ak obidvaja rodičia súhlasia so spoločnou osobnou starostlivosťou o dieťa, súd môže zveriť dieťa do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa.

(3) Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

(4) Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

(5) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

(6) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

18/ Podľa § 25 ZoR, ods.:

1/ Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

2/ Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

19/ Podľa § 62 ZoR, ods.:

1/ Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

2/ Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

3/ Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

4/ Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

5/ Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

6/ Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

20/ Podľa § 75 ZoR, ods.:

1/ Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

2/ Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

21/ Podľa § 100 z. č. 161/2015 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

22/ Podľa § 40 CMP, súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

23/ Rodičia dňa 02.01.2024 na pojednávaní uzavreli dohodu o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému G. na čas po rozvode. Súd s poukazom na § 24 ods. 1, 4 ZoR schválil uzavretú dohodu rodičov, nakoľko je uzavretá v súlade so záujmami mal. dieťaťa. Rodičia sa dohodli na zverení maloletého pre prípad rozvodu do osobnej starostlivosti matky, ktorá riadne zabezpečovala starostlivosť o syna i v čase po odchode otca z domácnosti v lete 2023. S matkou žije aj starší syn F., ktorý ešte pokračuje v štúdiu a je v záujme mal. G. zachovať čo najužšie súrodenecké vzťahy za situácie, keď sa vzťah rodičov rozpadol. Mal. G. otca neodmieta, teda je tu priestor na zachovanie vzťahu maloletého s otcom, vrátane realizácie stykov medzi nimi, ktoré prebiehali aj v čase po vykázaní otca z domácnosti manželov. Vzhľadom na zistené pomery oboch rodičov, s prihliadnutím na skutočnosť, že majú ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi F., súd považuje dohodnuté výživné za primerané pomerom otca, aj potrebám mal. G. (s poukazom na to, že otec má značné výdavky v súvislosti s prácou v zahraničí – cestové výdavky, vyššie ceny na bežné potreby, úhrada ubytovania).

24/ O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Námestovo, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

Proti výroku II. rozsudku, ktorým súd schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať odvolanie (§ 122 CMP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) – § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolať možno aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v obvode ktorého má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP). Podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.